



Universiteit
Leiden
The Netherlands

The syntax and licensing of Gapping and Fragments

Boone, E.

Citation

Boone, E. (2014, November 5). *The syntax and licensing of Gapping and Fragments*. LOT dissertation series. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/29600>

Version: Corrected Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/29600>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page



Universiteit Leiden



The handle <http://hdl.handle.net/1887/29600> holds various files of this Leiden University dissertation

Author: Boone, Enrico

Title: The syntax and licensing of gapping and fragments

Issue Date: 2014-11-05

Dutch summary

In hoofdzaak handelt deze dissertatie over ellipsis. Meer specifiek gaat deze dissertatie in op twee ellipsisconstructies, Gapping en Fragments. Deze twee constructies zijn geïllustreerd in (1). Gapping wordt doorgaans gedefinieerd als ellipsis die plaatsvindt in het tweede conjunct van een coördinatie en Fragments als ellipsis in een op zichzelf staande zin. Het voorbeeld in (1b) is een voorbeeld van Fragments in een vraag-antwoordpaar.

- (1) a. Jan ziet Marie en Karel ziet Suzan. Gapping
b. A: Wie heeft Jan gezien?
B: ~~Jan~~ heeft Marie gezien. Fragments

In zowel (1a) als (1b) is tenminste het werkwoord onderhevig aan ellipsis. De overgebleven zinsdelen, *Suzan* in (1a) en *Marie* in (1b), zijn de zogenaamde remnants van ellipsis. In Gapping worden er twee of meer remnants achtergelaten en in Fragments maar een. Dit is echter niet de enige mogelijkheid. Gapping met één remnant en Fragments met twee of meer remnants is ook mogelijk. Alhoewel deze constructies respectievelijk Stripping en Multiple Fragments worden genoemd, neemt men vaak aan dat dit subtypen zijn van Gapping en Fragments. Ook ik neem in deze dissertatie aan dat de constructies in (1a) en (2a) hetzelfde type ellipsis zijn, net als (1b) en (2b), al is de aandacht voornamelijk gericht op Gapping en Fragments.

- (2) a. Jan ziet Marie en Karel ~~ziet Marie~~ ook. Stripping
b. A: Wie heeft wie gezien?
B: Jan ~~zag~~ Marie en Karel ~~zag~~ Suzan. Multiple Fragments

De belangrijkste claim in deze dissertatie is dat niet alleen Gapping en Stripping, en Fragments en Multiple Fragments subtypen van elkaar zijn, maar dat alle constructies in (1) en (2) hetzelfde type ellipsis behelzen. Ik bereik deze conclusie door aan te tonen dat Gapping en Fragments dezelfde syntaxis hebben. Bovendien toon ik aan dat de distributie van deze ellipsis types hetzelfde is. In de literatuur wordt aangenomen dat de distributie van ellipsis wordt bepaald door hoe ellipsis is *geli-censeerd*. Ellipsis kan alleen plaatsvinden als is voldaan aan bepaalde condities.

Deze condities worden formeel gevangen in een licenseringsconditie op ellipsis. Mijn claim is dus dat Gapping en Fragments op dezelfde wijze worden gelicenseerd door dezelfde licenseringsconditie. Een belangrijke claim hierbij is dat licenseren een discourseaangelegenheid is en dat de syntaxis hierbij geen rol speelt. Ik kom hier dadelijk op terug.

In hoofdstuk 1 zet ik uiteen wat voor typen ellipsis er onder andere zijn en wat voor theorieën er zijn voorgesteld als verklaring voor dit fenomeen. Een van de debatten in de literatuur gaat over wat een ellips eigenlijk is. Sommige theorieën gaan ervan uit dat ellipsis een pronomen is zonder syntactische structuur dat niet fonetisch wordt gerealiseerd. Andere theorieën gaan ervanuit dat een normale syntactische structuur ten grondslag ligt aan ellipsis, waarbij de morfemen in deze syntactische structuur niet fonetisch worden gerealiseerd. In deze dissertatie sluit ik me aan bij de aanhangers van de laatste theorie (waarvoor ik in hoofdstuk 2 verscheidene argumenten naar voren breng). Naast het uiteenzetten van wat ellipsis is en hoe we dit fenomeen kunnen verklaren, ga ik dieper in op de Gappingconstructie. Ik bespreek verscheidene eigenschappen van Gapping, waaronder de zeer restrictie distributie (meer hierover in hoofdstuk 3). Met verscheidene argumenten toon ik aan dat de huidige theorieën van Gapping niet alle feiten kunnen verklaren. In de hierop volgende bespreking van Fragments benadruk ik de gelijkenis tussen deze constructie en Gapping. De hoofdstukken 2 en 3 richten zich vervolgens op het nader onderzoeken van deze gelijkenis, wat uiteindelijk leidt tot een nieuwe analyse die zowel de eigenschappen van Gapping als Fragments verklaart.

In hoofdstuk 2 toon ik aan dat Gapping en Fragments dezelfde syntaxis hebben. Ten eerste toon ik aan, op basis van connectiviteitsrelaties tussen de remnants en de ellips, dat er syntactische structuur aanwezig is in de ellips. Deze conclusie gaat op voor zowel Gapping als Fragments. Sommige connectiviteitsrelaties tonen niet alleen de aanwezigheid van structuur in de ellips aan, ook vormen zij een argument voor de aanname dat de remnants verplaatsen uit de ellipsite. Wederom lopen de argumenten voor Gapping hier parallel aan die voor Fragments. De gelijkenis tussen Gapping en Fragments houdt niet op bij de aanwezigheid van structuur in de ellips, ook is er gelijkenis tussen de variabele grootte van de elliptische structuur. In de literatuur is vaak beweerd dat de eigenschappen van Gapping alleen kunnen worden verklaard als wordt aangenomen dat de grootte van de ellipsische structuur variabel is. Deze aanname is bijvoorbeeld nodig om de ambiguë bereikeigenschappen van negatie en coördinatie te verklaren. Ik beargumenteer dat er in Fragments, in tegenstelling tot wat wordt beweerd in de literatuur, geen bewijs is voor een vaste constituent die wordt geëlideerd. Aannemelijker is dat de grootte van de ellips variabel is in Fragments, net als in Gapping.

Hoofdstuk 3 gaat over het licenseren van ellipsis. Nu in hoofdstuk 2 is aange-toond dat Gapping en Fragments dezelfde syntaxis hebben, is de meest prominente vraag wat het verschil is tussen Gapping en Fragments op het niveau van de grammatica. In de literatuur wordt aangenomen dat ellipsis gelicenseerd moet worden om plaats te vinden. De hypothese dat licenseren nodig is voor ellipsis is gebaseerd op de observatie dat niet elke context ellipsis toelaat. Om een voorbeeld te geven, in (1a) is Gapping mogelijk in een nevenschikking met *en*. Gapping is echter niet

mogelijk in een ondergeschikte zin met *omdat* als hoofd, zie (3a), noch is Gapping mogelijk als de ellips niet direct is genevenschikt aan het antecedent, zoals geïllustreerd in (3b).

- (3) a. * Jan zag Marie omdat Piet Karel.
 b. * Jan zag Marie en ik weet dat Piet Karel.

Een belangrijke observatie voor de claim dat Gapping en Fragments hetzelfde type ellipsis behelzen, is dat de restricties op Gapping ook opgaan voor Fragments. Merk als eerste op dat twee losstaande zinnen (die dus niet zijn verbonden door een onderschikkend voegwoord) desalniettemin de interpretatie van een onderschikking kunnen hebben. In (4a) bijvoorbeeld, geeft B aan dat de maan schijnt omdat de zon schijnt. De aanwezigheid van deze onderschikkende interpretatie heeft tot gevolg dat ellipsis niet mogelijk is hier, zoals te zien is in (4b). Ik beargumenteer dat wat ten grondslag ligt aan de ongrammaticaliteit van (4b) ook ten grondslag ligt aan de ongrammaticaliteit van (3a). Verder is Fragments, net als Gapping, onmogelijk als de ellipsis is ingebed, zie (5).

- (4) a. A: De maan schijnt.
 B: Allicht, de zon schijnt.
 b. * A: De maan schijnt.
 B: Allicht, de zon *schijnt*.
- (5) A: Wie heb Jan gezien?
 B: *Ik weet Marie.
 (vgl. B': Ik weet dat Jan Marie heeft gezien.)

Syntactisch bezien is er uiteraard een verschil tussen of zinsdelen gecoördineerd zijn zoals in Gapping of dat er een aaneenschakeling is van twee losstaande zinnen zoals in Fragments. De vraag is of dit syntactische verschil relevant is voor het licenseren van ellipsis. Ik beargumenteer dat dit niet het geval is. Ik bespreek verschillende theorieën over het licenseren van ellipsis, onder meer syntactisch georiënteerde theorieën waarin wordt aangenomen dat er een syntactische relatie moet worden vastgesteld tussen een element buiten de ellipsis en de ellipsis zelf. Ook bespreek ik theorieën waarin wordt gesteld dat er een relatie moet zijn tussen het antecedent en de ellipsis. In een notendop is het grootste probleem voor al deze theorieën dat de gepostuleerde relatie, of dit nu een syntactische relatie tussen een element buiten de ellipsis en de ellipsis zelf betreft of een relatie tussen antecedent en ellipsis, ook tot stand kan komen in de contexten in (3), (4b) en (5). Er wordt door de theorieën over het licenseren van ellipsis dus foutief voorspeld dat ellipsis mogelijk zou moeten zijn in deze contexten. Bovenstaand probleem in acht genomen, als ook de gelijkenis tussen de distributie van Gapping en Fragments, stel ik voor dat ellipsis wordt gelicenseerd door de conditie in (6).

- (6) **Niet-hiërarchische licenseringsconditie op Gapping en Fragments (NLC):**
 Gapping en Fragments zijn gelicenseerd als het antecedent en de ellipsis een niet-hiërarchische relatie hebben in de discourse component.

Ik laat zien dat de NLC de feiten in (3)-(6) verklaart. Bovendien beargumenteer ik dat de NLC, omdat deze is gedefinieerd als een conditie die effect heeft in de discourse component van de grammatica, een verklaring levert voor het feit dat Gapping enerzijds in sommige gevallen mogelijk is in syntactisch ondergeschikte zinnen (bijv. *Jan zag Marie, net als Piet Karel zag*) en anderzijds soms juist weer niet in syntactisch nevenschikte zinnen (bijv. **Jan groette Marie, want zij hem*).

Een van de conclusies uit hoofdstuk 2 is dat de remnants van ellipsis verplaatsen uit de ellips. In hoofdstuk 4 doe ik nader onderzoek naar deze verplaatsingen. Meer specifiek ga ik nader in op drie vragen. De eerste vraag is wat deze verplaatsingen mogelijk maakt. Zoals is geïllustreerd in (7) is de verplaatsing die de remnant doet uit de ellips niet mogelijk zonder ellipsis. We noemen dit soort verplaatsing daarom *uitzonderlijke verplaatsing* ('exceptional movement'), kortweg UV.

- (7) a. Jan ziet Marie en [[[Karel]_i [Suzan]_j {t_i ziet t_j}]].
 b. Jan ziet Marie en [[[Karel]_i [Suzan]_j [t_i ziet t_j]]].

De tweede vraag is aan welke localiteitscondities UV moet voldoen. Ik beargumenteer dat UV niet plaats kan vinden over een finiete clause. De derde vraag is wat UV 'triggert'. Onder de aanname dat verplaatsingen (en meer algemeen, syntactische operaties) kostbaar zijn, moet er een trigger aan UV ten grondslag liggen. Deze trigger lijkt, onder meer door de verscheidenheid aan mogelijke verplaatsingen onder ellipsis, afwezig te zijn. Samen vormen de localiteitsconditie en de afwezigheid van een syntactische trigger een zeer opmerkelijke gelijkenis met de verplaatsingen van kwantoren. Op basis van deze parallel beargumenteer ik dat UV een interfaceverplaatsing is: een verplaatsing die plaatsvindt om aan een interface conditie te voldoen. De interfaceconditie waaraan UV moet voldoen is het dat de remnant die verplaatst nieuwe informatie moet bevatten. Alleen in dat geval mag, en moet, een remnant UV ondergaan. De reden dat een remnant moet verplaatsen is dat de betekenis van deze constituent niet meer te achterhalen is als deze onderhevig is aan ellipsis. De aanname dat UV moet voldoen aan een interfaceconditie verklaart ook waarom verplaatsing niet mogelijk is als de remnant géén nieuwe informatie bevat, zoals in (8). In dit geval is Jan al eerder genoemd en daarom mag de DP *Jan* niet verplaatsen. Indien deze DP zou verplaatsen zou dit een schending opleveren van de interfaceconditie dat verplaatsing alleen mag plaatsvinden als dit nodig is.

- (8) * Jan ziet Marie en [[[Karel]_i [Suzan]_j {t_i ziet t_j}]].

Hoofdstuk 5 is de conclusie. Dit hoofdstuk bevat een samenvatting, plus een mogelijke verklaring voor de NLC. Zoals de NLC is voorgesteld in (6), is deze conditie op het licenseren van Gapping en Fragments een stipulatie. In hoofdstuk 5 schets ik een theorie die een verklaring geeft voor de NLC. De hypothese is dat een ellips een relatie in de discoursecomponent aan moet gaan met een antecedent. Het idee hierachter is dat een ellips hierin niet verschilt van een pronomen. Een pronomen is een element dat de inherente eigenschap heeft een relatie te moeten aangaan met een antecedent in de context of in de discourse om zo betekenis te krijgen. Een ellips daarentegen, heeft al betekenis, gezien deze bestaat uit een normale syntactische structuur. Deze syntactische structuur heeft in tegenstelling tot

een pronomen echter geen *inherente* eigenschap om een relatie aan te gaan met een antecedent in de discourse. Deze relatie is echter noodzakelijk om de betekenis van een ellips te kunnen achterhalen. Ik stel voor dat ellipsis in Gapping en Fragments mogelijk is in de contexten die aan (6) voldoen, omdat precies in deze contexten de benodigde discoursrelatie tussen ellips en antecedent aanwezig is.

